

Guia docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Habilidades y Técnicas de Comunicación Empresarial		Código	660G01038
Titulación	Grao en Relacións Laborais e Recursos Humanos (Coruña)			
Descriptor				
Ciclo	Periodo	Curso	Tipo	Créditos
Grado	1º cuatrimestre	Tercero	Optativa	6
Idioma	CastellanoGallego			
Modalidad docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinador/a	Sánchez Pombo, Ernesto	Correo electrónico	ernesto.sanchez.pombo@col.udc.es	
Profesorado	Sánchez Pombo, Ernesto	Correo electrónico	ernesto.sanchez.pombo@col.udc.es	
Web				
Descripción general	Introducir os alumnos nas técnicas básicas de comunicación considerada ésta como unha habilidade transversal que lles permitirá maximizar a expresión do resto das aprendizaxes do grao.			
Plan de contingencia	1. Modificaciones en los contenidos 2. Metodologías *Metodologías docentes que se mantienen *Metodologías docentes que se modifican 3. Mecanismos de atención personalizada al alumnado 4. Modificacines en la evaluación *Observaciones de evaluación: 5. Modificaciones de la bibliografía o webgrafía			

Competencias del título	
Código	Competencias del título
A8	Psicología del Trabajo y Técnicas de negociación.
A13	Transmitir y comunicarse por escrito y oralmente usando la terminología y las técnicas adecuadas.
A14	Seleccionar y gestionar información y documentación laboral.
A15	Dirigir grupos de personas.
A31	Aplicar los conocimientos a la práctica.
B2	Capacidad de análisis y síntesis.
B3	Capacidad de organización y planificación.
B4	Capacidad de gestión de la información.
B7	Habilidades en las relaciones interpersonales.
B8	Razonamiento crítico.
B9	Trabajo en equipos.
B12	Motivación para la calidad.
B13	Adaptación a nuevas situaciones.
B14	Aprendizaje autónomo.
B15	Creatividad.
B16	Liderazgo.

C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados de aprendizaje				
Resultados de aprendizaje		Competencias del título		
		A8	B2	C1
		A13	B3	C3
		A14	B4	C4
		A15	B7	C6
		A31	B8	C7
			B9	
			B12	
			B13	
			B14	
			B15	
			B16	

Contenidos	
Tema	Subtema
1-COMUNICAR ¿Por qué, para qué, desde cando?	1.1 Quen somos os que aquí estamos. ¿Sabémolo?. Definición de comunicación 1.2. Formas de comunicación 1.3. Un apunte histórico 1.4. A comunicación como impulsor do progreso 1.5. A comunicación chega a empresa 1.6. Un exemplo de comunicación empresarial complexa. La Voz de Galicia 1.7. Comunicación 3.0. O Futuro xa está aquí (internet, redes sociais...)
2-COMUNICAR. ¿Cómo, a quen (empatía, autoritas, curiosidade e respecto)?	2.1. Técnicas de comunicación transversais e xerárquicas 2.2. Dirección de persoas 2.3. Técnicas de negociación e resolución de conflitos. Relacións empresa / comité de empresa 2.4. Falar en pública, esa asignatura pendente 2.5 Os segredos do liderado 2.6 A empatía, a creatividade e a intelixencia emocional 2.8 Coworking 2.9 A xestión do tempo 2.10. Como motivar 2.11 A comunicación externa da empresa 2.12. O impacto e a sorpresa como estratexias eficaces de comunicación. O día que soubemos que Hedi Lamar axudou a inventar o wifi

3- PRÁCTICAS DE COMUNICACIÓN.	3.1. Como transmitir de xeito eficaz unha mensaxe 3.2. Técnicas de comunicación oral e escrita 3.3. Cómo utilizar os novos media (e os vellos) 3.4. A comunicación política como exemplo singular de comunicación empresarial 3.5 Os polemistas e os filibusteros. Dúas técnicas de comunicación extremas 3.6 Os gabinetes de comunicación das empresas 3.7 Marca 3.8 Responsabilidade social corporativa 3.9 Relacións institucionais e lobbys 3.10 Mecenazgo 3.11 Comunicación de crisis
4-TALLERES DE COMUNICACIÓN	4.1. Leccións maxistrais de expertos en comunicación 4.2 Exposicións e defensa en clase de casos prácticas por parte dos estudantes 4.3 Traballo en grupo

Planificación				
Metodoloxías / pruebas	Competencias	Horas presenciales	Horas no presenciales / traballo autónomo	Horas totales
Sesión magistral		15	20	35
Estudio de casos		9	20	29
Trabaios tutelados		4	20	24
Mesa redonda		4	20	24
Salida de campo		2	0	2
Portafolio do alumno		1	4	5
Proba mixta		2	25	27
Atención personalizada		4	0	4
(*) Los datos que aparecen en la tabla de planificación són de carácter orientativo, considerando la heterogeneidad de los alumnos				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión magistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audienci
Estudio de casos	Metodoloxía onde o suxeito se enfronta ante a descrición dunha situación específica que suscita un problema que ten que ser comprendido, valorado e resolto por un grupo de persoas, a través dun proceso de discusión. O alumno sitúase ante un problema concreto (caso), que lle describe unha situación real da vida profesional, e debe ser capaz de analizar unha serie de feitos, referentes a un campo particular do coñecemento ou da acción, para chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión en pequenos grupos de traballo
Trabaios tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Mesa redonda	Técnica de dinámica de grupos na que os membros dun grupo discuten de forma libre, informal e espontánea sobre un tema, aínda que poden estar coordinados por un moderador.

Salida de campo	Intervención inherente aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, traballos, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Portafolio del alumno	Recopilación ordeada dos resúmenes, casos prácticos e material que se imparta na asignatura e todas as fontes de información que se empregaron nas clases
Prueba mixta	Consistirá nunha proba obxectiva de carácter escrito que será de pregunta resposta que se completará cunha proba de carácter oral

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O profesor realizará un asesoramento e seguemento do alumnado para a correcta realización dos traballos tutelados, así como as pautas para unha boa presentación

Evaluación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Calificación
Portafolio del alumno		Recopilación ordeada dos resúmenes, casos prácticos e material que se imparta na asignatura e todas as fontes de información que se empregaron nas clases	10
Traballos tutelados		Referido a realización dun traballo acorde coa asignatura, previamente consensuado coa profesora	20
Sesión magistral		Exposición dos coñecementos necesarios para asimilar a asignatura e realizar os traballos, así como a exposición oral	10
Estudio de casos		Metodoloxía onde a persoa ten que abordar a descrición dunha situación específica que suscita un problema que debe ser valorado e resolto por un grupo de persoas a través dun proceso de discusión.	20
Prueba mixta		Consistirá nunha proba obxectiva de carácter escrito que será de pregunta resposta que se completará cunha proba de carácter oral	40

Observacións avaliación

Fuentes de información

Básica	Berckhan Bárbara. (2005). El arte de hablar en público. Cómo ganar respeto con serenidad. RBA. IntegralBou i Bauza, G. (2005). Comunicación persuasiva para directivos, directores y dirigentes.. Madrid. PirámideCamp Vidal, M. (2008). ¿Por qué los españoles comunicamos tan mal?. Barcelona. Plaza Janés.Castanyer, O. (2001) Por qué no logro ser asetivo. Bilbao. Rd. Descleé de BrouwerCskszentmihalyi (1997). Fluir. Una psicología de la felicidad . Kairós Covey, S. (1997). Los 7 hábitos de la gente altamente eficiente. Paidós IbéricaEkman P. (2010) Cómo detectar mentiras. Barcelona. Ed. PaidósFabregat, Antonio (2017). Convince y vencerás. Alienta EditoresFarache, Leo. (2019) El arte de comunicar. Editorial AlmuzaraGoleman, D (1996). La inteligencia emocional. KairósGilbert D. y Rozé, Y. (1992) 52 ejercicios para la formación. Madrid. Ed. ConorgMartín Ovejero. (2019). Tú habla que yo te leo. Las claves de la comunicación no verbal.Seligman.M.(2011) La vida que florece. Madrid. Ediciones. BSalas, C. (2010). Las once verdades de la Comunicación. LID E. Empresarial 2000Saló, N. (2005). Aprender a comunicarse en las organizaciones.. Barcelona. PaidósSanz González, M.A. y González Lobo, Mª A. (2005). Identidad corporativa. Claves de la comunicación empresarial.. ESIC.Serrano, Sebastián. (2003). El relato de la comunicación. Editoria Anagrama Studer, Jürg. Oratoria. (1996) El arte de hablar, disertar, convencer. Editorial El Drac. Vallejo-Nágera, J.A. (2010) Aprender a hablar en público hoy. Ed. PlanetaVázquez, S (2012) La felicidad en el trabajo y en la vida. Ed. ActualiaVV.AA.. (1991) Cómo hablar en público. Ediciones Deusto&lt;!--[if !supportLineBreakNewLine]--&gt;

Complementaria	

Recomendaciones

Asignaturas que se recomienda haber cursado previamente

Asignaturas que se recomienda cursar simultáneamente

Asignaturas que continúan el temario

Otros comentarios

(*) La Guía Docente es el documento donde se visualiza la propuesta académica de la UDC. Este documento es público y no se puede modificar, salvo cosas excepcionales bajo la revisión del órgano competente de acuerdo a la normativa vigente que establece el proceso de elaboración de guías